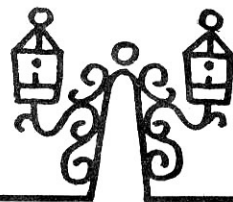

Panu

Uutta tiernapojista

Terveisiä naapurista, Uppsalasta ja Tukholmista, niin kuin suomalaiset ennenvanhaan sanoivat. Varsinkin jälkimmäisessä saattoi jouluhössäkän jo aavistella, vaikka oltiin vasta marraskuun viimeisellä viikolla. Tiernapojistakin kuulin, nimenomaan Oulun tiernapojista, ja kaikeksi lisäksi aivan uutta.

Oli tilaisuus istua iltaa lehdistöneuvos ja rouva **Mika Tapanisen** seurassa, muistella menneitä ja kertoa terveisiä Oulusta. Takaisinkin niitä lähetettiin, vaikka ei samoja. Mika Tapaninen on entisiä lyseolaisia, piispanpoika kun on . . . Päätynyt UM:n palvelukseen ja ollut jo seitsemättä vuotta nykyisessä virassaan Tukholmansuurlähetystössämme.

Vuodesta 1985 lähtien Tapanisilla on ollut tapana kutsua joulun alla talontäysi tukholmalaista kulttuuriväkeä, tärkeistä toimittajista alkaen, keskustelemaan ja kuulemaan uutisia Suomesta. Illan kohokohdaksi on aina muodostunut oululainen tiernapokaesitys, niin aito, että se on päättynytkin lantin ja kynttilänpätkän pyytämiseen. Eikä turhaan!

Nyt Oulun tiernapojat on ensimmäisen kerran käännetty ruotsiksi ja esitetty Mika ja **Kirsti Tapanisen** suojeluksessa arvovaltaiselle vierasjoukkoille viime tiistaina. Siis "på svenska"! Mutta niin oululaisena kuin vain voi . . . Ruotsintaja on suomalainen kapellimestari **Lasse Zilliacus**, jonka tekstin saanen lähiäiköinä ihmeteltäväkseni. Nyt "pojista" kolme oli suomalaisia, yksi ruotsalainen, korkean tason taiteilijoita, Tukholman oopperan laulajia . . .

Ruotsin kautta tähti- ja tiernapokaperinne on Suomeen kulkeutunutkin, joskohta on vieläkin kaukaisempaa perua, selvitteli jo vuosikymmeniä sitten silloin nuori Kalevi Rousti. Lähteekö se nyt sitten takaisinpäin samoja polkuja (ja talvisia latuja) . . . !

Minun tällaisia Tukholmista kuunnellessa oli Oulun Rotu(v)aarilla jälleen kerran järjestetty tiernapokakilpailu. Kysymyksessä oli tämän nykyisenmuotoisen kilpailun viides kerta, niin että kohta voidaan puhua perinteestä. Sen sijaan ei ole mitään perusteita sanoa, että "oululaista tiernapokakilpailua on käyty 60 vuotta", niin kuin

Taiteilija Mirjam Kinnoksen tiernapokakirjailija Rauno Myllyläle piirtämä Ex Libris. (Oulun Sukututkija -lehden 2/90 kansikuva).

valtalehden tiernajutun kuvan tekstittäjä erehtyi naputamaan. Tekstistä — otsikko: **Tiernapojat valtakunnalliseksi** — kylläkin selviää, että ensimmäiset kilpailut tiernapokasakeille järjestettiin Oulussa 1933 eli siis lähes 60 vuotta sitten. Mutta eihän siitä tullut perinnettä.

Mielenkiintoiset kuuluvat olleen nämä tämänvuotisetkin kilpailut, mutta itse olen siis nyt vain sanomatekstien ja kuulopuheiden varassa. Niille lukijoilleni, jotka ovat malttaneet kuunnella ja/tai lukea tuoreimmat tapahtumat, uskallan kuitenkin sanoa, että olen ehdottomasti perinteen säilyttämisen kannalla. Sen asian pitää olla tärkeysjärjestyksessä päällimmäisenä. Eihän koko hommassa muuten ole mitään järkeä. Sama jos ruvettaisiin Turun joulurauhaa nykykaistamaan!

Eri asia sitten, jos ammatillaiset tai puoliammattillaiset taiturit tekevät musikaaleja

tai vaikka uupperoita tiernapokaperinteen pohjalta. Kilpailkoot he omassa sarjassaan, B- tai II-sarjassa, niin kuin viisaat tuomarit jo näytävät miettineenkin. Tiernapokaperinne on kuin vanha talo: uudelleen muotoiltuna se ei enää ole perinnettä . . .

Viime keväänä lähetti Pohjoinen oululaisten luettavaksi kaksi kotiseutulukemistoa, Osa 1: Tuiran puolelta kaupunkiin; Osa 2: Kolmea siltä kuljettiin, nimet ainakin vanhoille tutusta mainiosta oululaishokemasta. Osaan 2 sisältyy kollegani **Aleksis K:n; alias Jukka Ukkolan Tiernapojat**. Otsikko on siis perinteinen, samoin sisäntulolaulu "Hyvää iltaa", mutta sitten: "Herootes, hän se ajoi kahakuormaajan pihalle./Siihen asti kun hän tuli Pyromaanein maalle." Jne.

En paljasta koko laulua, niin tuhma se on, mutta onhan se kirjoissa ja kansissa! Tämän uusvanhan "sanoi-

tuksen" ensi-ilta oli kuulemma äskettäin kaupungikirjamaakuntakirjaston henkilökunnan pikkujoulussa, päättähtinä melkein yhtä kuuluja kansalaisia kuin Stockholmissakin. Mahtavatko osallistua ensi vuonna Rotuaarin kilpailuun?

Jos edellinen ei ole unittuoretta, niin sitä on sensijaan juuri kauppoihiin tullut WSOY:n kustantama **Tähti se kulukeepi itäisellä maalla**, kirja jota uskaltaa (ja kuulemma kannattaa) kehua, koska sen tekijä on entinen oululainen tiernapokaika **Rauno Myllylä**. Ensimmäinen kirja tiernapojista! Ja Pukillekin olen jo puhunut. Tehkää samoin!

Lopuksi minulla on pieni joululahja **Oulun taloja ja tarinoita/Panun pakinoita** -kirjan lukijoille. Muuttakaa s:lla 122 esiintyvä Juho Tervo **Juho Törmäksi** ja merkittävä s:lle 81, ettei siltävahin tupaa mistään siirretty (lapsuksia molemmat)! Kiitos teille ja joulurauhaa!